

VRIESCHE

COURANT.

D O N D E R D A G

D E N 19 M E I.

F R A N K R I J K.

PARYS den 12 Mei. Een bloedig oproer is in Spanjen voorgevallen. Het verflag daar van, en de gebeurtenissen, die op het ontvangen dier tyding te Bayonne hebben plaats gehad, worden door het officieel blad van gister medegegdeeld in het navolgend Artikel:

BAYONNE den 6 Mei.

„Het Volk van Madrid was, zedert de gebeurtenissen van Aranjuez, in gedurige opschudding. Deszelfs stoutheid en hoogmoed waren tot zodanig een punt geklommen, dat zulks onbeschryfelyk is. De overwinning, welke het op zynen Koning behaald had; de Zegentekens, welke het zich verhoovaardigde verkregen te hebben op de twee honderd Karabiniërs, die de Wacht van den Prins de la Paz uitmaakten, deden het denken, dat alles voor zyne grilligheden en tomeloze driften moest buigen. Dagelyks werden de Franschen beledigd. Dikwerf zyn de schuldigen exemplaar gestraft. Maar altoos hebben de Franschen koelbloedigheid, en kalme van magt aan de ze tomeloze hoop tegengesteld. Het is waar, dat de goede gezindheid van de meesten der eerlyke Inwoners van Madrid de goede maatregelen der Franschen ondersteunde.

„Sedert twee dagen waren de byeenrottingen talryker, en schenen eene bedoeling te hebben. Geschreevene Bullcins, Proclamatiën, werden op het platte Land verspreid. De bedaarde aanschouwers, Franschen en Spanjaarden zagen eene Crisis naderen, en zagen die met vreugde. Zonder eene gevoelige les, was het onmogelyk deze misleide meeninge tot bedaarde redenen te brengen.

„De Koningin van Etrurien en de Infant Don Francisco, verontwaardigd over de beledigingen, aan welke Zylieden dagelyks waren blootgesteld, verzochten en verkregen de permissie van zich naar Bayonne te begeven. De Groot-Hertog zond een van zyne Aide-de-Camps, om hen te complimenteren, en zich te verzekeren, dat Zylieden aan geene beledigingen waren blootgesteld. Op de plaats van het Paleis aangekomen werd die Officier door zamenrottingen omringd. Hy verdedigde zich zeer lange. Hy was op het punt van ontkomen! wanneer tien Grenadiërs van de Wacht met geveld geweer aankwamen, en hem reddden.

„Op het eigen oogenblik werd een Onder-Officier in eene andere zamenrotting gekwetst. De groote Straat van Alcalá, de Zonnepoort en Majorplaats, waren met Volk overdekt. De Groot-Hertog laat alarm slaan, en ieder bevindt zich op zyn post. Een Battaillon van de Garde, op Piquet by den Groot-Hertog met twee stukken Kanon, begeeft zich naar de plaats van het Paleis. Het wordt oogenblikkelyk door de muiters beledigd; steldt zich in bataille, en begint een vuur van twee gelederen. Het schroot vliegt door onderscheidene Straaten; alle de zamenrottingen zyn op één oogenblik uit elkander, en de grootste schrik volgt op de woedenste stoutheid.

„De Groot-Hertog had aan den Generaal Grouchy order gezonden, om interrukken door de Straat van Alcalá, om eene zamenrotting van meer dan twintig duizend Personen, die zich aldaar en op de omliggende Pleinen vergaderd hadden, uit een te dryven. Twintig kanonschoten met schroot, en het herhaald inhouden der Kavallerij, maakten terstond alle de Straaten schoon. De muiters vluchten als toen in de huizen, en begonnen uit de vengsters te schieten. De Brigade-Generaals Guillot en Daurai deden de deuren openlopen, en alle, die men gewapend vondt, werden over de kling gejaagd. Een Detachement van de Garde te Paard, aan welker spits de Chef van het Eskadron Dausmeuil stond, hieuw onderscheidene malen op het Plein. Die Officier heeft twee Paarden onder zich verloren. Des Generaals Grouchy's Paard werd gekwetst.

„Ondertusschen dit gebeurde, vervoegden zich de oproerigen naar het Tuighuis, om zich aldaar meester te maken van acht-en-twintig Strukken, en zich te wapenen met tien duizend Geweren, die aldaar voor handen waren. De Generaal le Franc, die met zyne Brigade in het Klooster van St. Bernard geconferneerd was, marcheerde derwaarts met een Regiment, onder het slaan van den storm marsch. De muiters hadden slechts den tyd van eenige kanonschoten te doen, en alle, die in het Tuighuis waren, moesten over de kling. De Geweren, die zy uit de Kisten begonnen te nemen, werden in de Wapenzaal opgesloten.

„Een groot aantal Boeten van de omliggende Dorpen was tot deze groote verrigting in de Stad geroepen. Zo dra zy zagen hoe schielik het oproer uit elkanderen was gedreven, trachten zy zich in het Veld te redden; maar de Ruitery wachtte hen aan onderscheiden uitgangen; zy werden in de vlakke verstrooid, en alle, die gewapend waren, werden doodgeschoten.

„Het Franche Garnisoen van Madrid had alleenig deel aan deze gebeurtenis, te weten, twee Battaillons Voetvolk van de Garde, gecommandeerd door den Collonel Friedrichs; een Piquet van de Jagers van de Garde en 5 à 600 man Ruitery. Zodra men het Kanon hoorde, werd het alarm in de vyf Kampen geslagen; de Divisien vormden zich, en marcheerden met den Stormmarsch naar Madrid; maar toen zy aldaar aankwamen, was de order alreeds hersteld. De drie duizend Man, welke het Garnisoen van Madrid uitmaakte, waren genoegzaam om allen tot reden te brengen. Men begroot ons verlies op 25 dooden en 45 à 50 gekwetsten. Dat der muitelingen beloopt eenige duizenden van de gemeentelike knapen van het Land.

„De Koning nam op het oogenblik het besluit, om den Groot-Hertog van Berg tot Luitenant-Generaal van het Koninkryk te benoemen, en zond ten dien einde Koninklyke Patentbrieven aan de Junte, en aan den Raad van Castilien en des Oorlogs. Hy herriep Don Antonio, die aan het hoofd van de Junte gelaten was, maar die, in dusdanige groote gebeurtenissen, noch standvastigheid, noch de noodige ondervinding bezit.

„De Junte of Raad van het Gouvernement heeft terstond de ontwapening van de geheele Stad geboden. Alle de goede Ingezetenen hebben dezen maatregel toegelicht, en zien met goedkeuring de straf der schuldigen, die, zonder de tegenwoordigheid der Franschen, door het verbryzelen van den Throon der zwakke Koningen van Spanjen, het Koninkryk zouden vernietigd, en deze brave Natie in eene lange doodsangst gedompeld hebben.

„Zodra de Keizer alhier de tyding van deze gebeurtenissen in Madrid ontving, begaf hy zich oogenblikkelyk naar den Koning Karel, die van de Keizerin teruggekomen was, alwaar hy ontbeten had. „Ach riep de oude Koning, (by het hooren van deze gebeurtenis,) ik voorzag dit ongeluk. De schuldigen, die, om hunne driften te voldoen, het Volk hebben opgewonden, dachten hetzelfde te kunnen tegenhouden, en zy zelve zyn weggezonden in den afgrond, dien zy geopend hadden.”

„De Koning deed vervolgens den Prins van Asturien roepen, deed hem den Brief van den Groot-Hertog van Berg lezen, die deze gebeurtenis vermeldde, en zeide hem: „Zie daar een gedeelte der uitwerkzelen van den raad, dien U misdadige Liederen gegeven hebben, om de meening van de menigte te vleyen, en den geheiligden eerbied voor den Throon en de gewettigde Magten te vergeten. Het is met Volksbewegingen, als met Brand, men stookt die makkelyk aan, maar daar behoort eene andere ondervinding, en eene andere arm toe, om die te blusfchen.

No. I.

BRIEF van Z. M. DEN KEIZER aan den PRINS VAN ASTURIEN.

Myn Broeder! Ik heb den Brief uwer Koninklyke Hoogheid ontvangen. Zy moet in de Papieren, welke zy van den Koning, Hoogdeszelfs Vader, heeft ontvangen, een bewys gevonden hebben van het belang, welk ik altoos voor Haar heb gevoeld. Zy zal my vergunnen, om Haar in de tegenwoordige omstandigheid, met openhartigheid en trouwheid toe te spreken. Ik wenschte, by myn aankomst te Madrid, myn Doorluchtigen Vriend, tot eenige voor zyne Staten noodzakelyke verbeteringen overtehalen, om altoos aan het algemeen gevoelen eenige genoegdoening te geven. De verwydering van den Prins de la Paz schein my, voor deszelfs geluk en dat zynen Onderdanen, noodzakelyk te zyn. De zaken van het Noorden hebben myne reis vertraagd. De gebeurtenissen van Aranjuez hebben plaats gehad. Ik ben geen regter over het voorgevallene, noch over het gedrag van den Prins de la Paz; maar het geen ik weet is, dat het gevaarlyk voor Koningen is, hunne Volken te gewennen, om bloed te storten, en zich zelve regt te verschaffen. Ik smeek Gode, dat uwe K. H. er niet zelve, den een of anderen dag, de ondervinding van gevoele. Het is het belang van Spanjen niet, om nadeel toebrengen aan eenen Prins, die eene Prinses van Koninklyken bloede heeft gehuwd, en die zo langen tyd het Koninkryk geregeerd heeft. Hy heeft geene Vrienden meer. Uwe K. H. zal er geen meer bezitten, indien zy ooit ongelukkig wordt. De Volken wreken zich gaarne over de hulde, die zy ons bewyzen. Hoe ook zou men het Proces van den Prins de la Paz

kunnen opmaken, zonder, te gelyk, de Koningin en de Koning, uwen Vader, daarin te betrekken? dit Proces zal de haat en partyzuchtige hartstogten voedsel verlenen: de nitkomst daarvan zal rampzalig zyn voor uwe Kroon. Uwe K. H. heeft daarop geen ander regt, dan dat, hetwelk uwe Moeder U heeft overgebragt. Indien die Proces haar ontdeert, vertcheurt uwe K. H. zyn regt. Dat zy dus geen gehoor verleene, aan zwakke en trouwloze raadgevingen; zy heeft het regt niet, om den Prins de la Paz te vonnissen. Zyne misdaden, indien men er hem verwyten kan, gaan in de regten van den Troon verloren. Ik heb dikwerf het verlangen aan den dag gelegd, dat de Prins de la Paz van de zaken zou worden verwyderd; de vriendschap van Koning Karel heeft my dikwerf overgehaald, om te zwygen, en om de oogen van de zwakheden zynere gehechtheid af te wenden. Armzalige Stervelingen, die wy zyn! zwakheid en dwaaling, zie daar ons devies. Maar alles kan zich schikken, dat de Prins de la Paz uit Spanjen gebannen worde, en ik biede hem eene schuilplaats in Frankryk aan. Wat de afstand van Karel den Vierden betreft, zy heeft plaats gehad op een oogenblik, waarin myne Leges Spanjen bedekten; en, voor het oog van Europa en der Nakomelingschap, zou ik schynen zo veele Troepen te hebben gezonden, alleenlyk om myn Bondgenoot en Vriend van den Troon te stoten. Als naburig Vorst is het my geoorloofd, om kennis van zaken te begeeren, alvorens dien afstand te erkennen. Ik zeg het aan uwe K. H., aan de Spanjaarden, aan de geheele Wereld; indien de afstand van Koning Karel uit eigene beweging is geschied, indien hy daartoe niet door den opstand en het oproer van Aranjuez is genoodzaakt geweest, maak ik geene zwarigheid, om uwe K. H. als Koning van Spanjen te erkennen. Ik wensch dus my met Haar, over dit onderwerp, te onderhouden. De behoedzaamheid, welke ik, sedert eene Maand, in die zaken medebreng, moet Haar eene waarborg zyn voor de ondertuning, die zy in my zal vinden, wanneer partyfchappen, van welk eenen art ook, Haar, op hare beurt, op den Troon mogten komen verontrusten. Toen Koning Karel my kennis gaf van het voorgevallene in de maand October laatstleden, werd ik hier over finarielyk aangedaan, en ik meen, door myne gedane aanzoeken, tot den goeden uitflag der zaak van het Escorial te hebben toegebragt. U. K. H. had grotelyk schuld; ik begeer daartoe geen ander getuigenis, dan den Brief, dien zy my geschreeven heeft, en welken ik steeds, als my niet bekend zynde, heb willen aanmerken. Op hare beurt Koning zynde, zal zy weten, hoe zeer de Rechten van den Throon geheiligd zyn. Elke stap, door eenen Erfprins, by een vreemd Vorst gedaan, is misdadig. Uwe K. H. moet alle Volksbewegingen en Optanden mistronwen. Men kan eenige verspreide Soldaten van my vermoorden; doch het verderf van Spanjen zou er het gevolg van zyn. Ik heb reeds met moeite gezien, dat men, te Madrid, Brieven van den Capitein-Generaal van Katalonien heeft verspreid, en alles gedaan heeft, wat de hoofden tot onrust kon verwekken. Uwe K. H. kent myne geheele ziel. Zy ziet, dat ik tusschen verschillende gevoelens dobber, die van nooden hebben om bepaald te worden. Zy mag verzekerd zyn, dat ik my, in allen gevalle, met haar, gelyk met haaren Koninklyken Vader, zal gedragen. Dat zy aan myne begeerte gelove, om alles te verstellen, en gelegenheden te vinden, van haar bewyzen myner toegeneegenheid en volmaakte achting te geven. Hier mede, enz., enz.

Bayonne, den 16 April 1808.

No. II.

BRIEF van den Koning KAREL IV. aan zynen Zoon, den Prins van ASTURIEN.

M Y N Z O O N !

De trouwloze raadgevingen der Liederen, die U omringen, hebben Spanjen in eene haghelyke toestand geplaatst. Het kan door niemand meer gered worden, dan door den Keizer.

Zedert den Vrede van Bazel, heb ik gevoeld, dat de eerste behoefte van myn Volk was, in goede veritandhouding met Frankryk te leven. Geene opoffering er is, welke ik niet geoordeeld heb te moeten doen, om dit gewigtig doel te bereiken; zelfs toen nog Frankryk ten prooy was aan kortstondige Gouvernemenen, heb ik myne byzondere ganeigheid doen zwygen, om alleen gehoor te geven aan de Staatkunde en aan het welzyn myner Onderdanen. Toen de Keizer der Franschen de orde in Frankryk hersteld had, verdween myne grootste vreeze, en ik bekwam nieuwe redenen, om getrouw te blijven aan myn stielzel van Bondgenootfchap.

Toen Engeland aan Frankryk den Oorlog verklaarde, had ik het geluk, om Neutraal te blijven, en voor myne Volken de weldaden van den Vrede te bewaren. Zedert overrompelde Engeland vier myner Fregatten, en deed my den Oorlog aan, zelfs vóór my dien verklaard te hebben. Ik moest geweld met geweld te keer gaan, en de rampen des Krygs deden zich aan myne Onderdanen gevoelen.

Spanjen, door Kusten omringd, een groot gedeelte zynere welvaart aan zyne overzeefche Bezittingen verschuldigd zynde, leed door den Oorlog meer dan eenige andere Staat. De ophouding van den Koophandel, en de onheilen aan dien staat van zaken verbonden, deden zich aan myne Onderdanen ondervinden. Verscheidenen hunner waren onregtvaardig genoeg, om die aan my en aan myne Ministers te wyten.

Ik had ten minste den troost, om van de Landzyde veilig te zyn, en geene ongerustheid te moeten gevoelen, omtrent de ongeschondenheid myner Provintien, welke ik alleen, onder alle de Koningen van Europa, te midden der stormen dezer laatste tyden bewaard had. Deze rust zou ik nog genieten, zonder de raadslagen, die U van het regte spoor verwyderd hebben. Al te ligtelyk hebt gy U laten overhalen door den haat, die uwe eerste Vrouw tegen Frankryk koesterde, en weldra hebt gy in hare onbillyke gevoeligheid tegen myne Ministers, tegen uwe Moeder, tegen my zelve, gedeeld.

Ik heb my myne regten moeten herinneren, als Vader en als Koning; ik deed U in hechtenis nemen; ik vond in uwe Papieren het bewys van uwe schuld; doch op het eind myns loopbaans, ten prooy aan de smart van mynen Zoon op het Schavot te zullen zien sterven, werd ik door de tranen uwer Moeder aangedaan, en ik schonk U vergiffenis.

Myne Onderdanen nogtans werden ontrust door de logenachtige berigten der factie, aan wier hoofd gy geplaatst waart. Van dat oogenblik af aan verloor ik de rust myns levens, en by de rampen myner Onderdanen had ik te voegen die, welke my de verdeeldheid van myn eigen Huisgezin veroorzaakte.

Men belasterde zelfs myne Ministers by den Keizer der Franschen, die, menende Spanjen aan zyn Verbond te zien ontvallen, en zelfs in myn eigen Huisgezin de gemoederen aan het gisten ziende, onder verschillende voorwendzelen myne Staaten met Troepen overdekte. Zo lang zy op den regter oever van de Ebro bleven, en bestemd schenen, om de gemeenschap met Portugal te onderhouden, moest ik hopen, dat hy terug zou komen tot de gevoelens van achting en van vriendschap, welke hy my altoos getoond had. Toen ik vernam, dat zyne Troepen op myne Hoofdstad in aantogt waren, gevoelde ik de noodzakelykheid, om myn Leger rondsom my te vereenigen, om my voor mynen Doorluchtigen Bondgenoot te vertonen in eene houding, den Koning van Spanjen waardig. Ik zou zynen twyffel hebben doen verdwynen, en myne belangen overregebragt. Ik beval myne Troepen Portugal en Madrid te verlaten, en ik verzamelde dezelve uit onderscheidene oorden des Ryks, niet met oogmerk, om myne Onderdanen te verlaten, maar, om met waardigheid den roem des Troons te handhaven. Myne langdurige ondervinding deed my daarenboven begrypen, dat de Keizer der Franschen begaerten kon koesteren, strokende met zyne belangen, en met de Staatkunde van het uitgetrekte stielzel des vasten Lands, doch die de belangen van myn Huis konden kwetzen. Welk is uw gedrag geweest? Gy hebt geheel myn Paleis in opschudding gebragt, gy hebt myne Gardes-du-Corps tegen my doen optaan, uw Vader zelf is uw Gevangene geweest; myn eerste Minister, dien ik verheven en in myn Familie aangenomen had, is, gekwetst en bebloed, van den eenen Kerker in den anderen gesleept; gy hebt myne gryze Hairen met schande overladen; gy hebt van dezelve eene Kroon geroofd, die myne Vadersen met roem gedragen, en die ik onbevekt bewaard had; gy hebt U op mynen Troon geplaatst. Gy hebt U ter genade gesteld van het Volk van Madrid, het welk uwe aanhangers tot oproer hadden aangehitst, en van vreemde Troepen, die ter zelfder tyd die Hoofdstad binnen trokken.

De Zamenweering van het Escorial was volbragt; de daden van myn bestuur waren aan de algemeene verachting overgeleverd. Oud en gebukt gaande onder de lichaams-gebreken myner Jaaren, heb ik dien nieuwen ramp niet kunnen verduren. Ik heb myne toevlugt genomen tot den Keizer der Franschen, niet meer als een Vorst aan het hoofd zynere Troepen, en omringd door den luister van den Troon, maar als een ongelukkig en verlaten Koning. Ik heb te midden zynere Leger-kampen

eene wykplaats en bescherming gevonden; ik ben hem myn leven, dat der Koning-
10, en dat van mynen eersten Minister verschuldigd. Ik ben U op uwe schreden
naar Bayonne gevolgd. Gy hebt de zaken tot het punt gebragt, dat alles thans af-
hangt van de bemiddeling en bescherming van dien grooten Vorst. Zyne toevlugt te
willen nemen tot Volks-beroerten, de Standaard der partyfchap te willen opteeken,
in Spanjen te grond doen gaan, en U, myn Koningryk, myne Onderdanen en myn
Huisgezint in de ysfelykfte rampen dompelen. Myn hart heeft zich ten volle voor
den Keizer geopend; hy kent al den hoer, my aangedaan, en alle de geweldadighe-
den, die ik ondergaan heb: hy heeft my verklaard, dat hy U nimmer als Koning
zou erkennen, en dat een vyand van zyn Vader aan Vreemdelingen geen vertrouwen
kon inboezemen; daarenboven heeft hy my Brieven van U getoond, die van uwen
haat tegen Frankryk getuigen.

In deze toestand zyn myne regten duidelyk, en myne pligten nog duidelyker;
het bloed myner Onderdanen sparen, op het eind myns levens niets doen, 't welk
Spanjen in bloed en vlammen, in de ysfelykfte edenden zou kunnen dompelen. O!
voorzeker, indien, getrouw aan uwe pligten en aan de gevoelens der natuur, gy
eenen trouwlozen raad teruggesloten had; indien, gerust aan myne zyde gezeten, gy
geduldig den loop der natuur had afgewacht, die uwe plaats binnen weinige Jaaren
zal moeten aanwyzen, zou ik Spanjens staatkunde en belangen niet aller belang heb-
ben kunnen overbrengen. Ongetwyfeld zyn, sedert zes Maanden, de onstendig-
heden hachelijk geweest; doch hoe hachelijk zy ook zyn mogten, zou ik door de
goede houding myner Onderdanen, door de geringe krachten, die my nog overble-
ven, en voor al, door die zedelyke kracht, die ik bezeten zou hebben, door my
voor mynen Bondgenoot, wien ik nimmer eene reden tot klagen gegeven had, op
eene waardige wyze te vertonen, eene schikking verworven hebben, die de belan-
gen myner Onderdanen met die myner Familie zou hebben overeengebragt. My myne
Kroon ontukkende hebt gy de uwe verbryld; gy hebt haar beroofd van het
geen haar achtbaar, van het geen haar heilig voor alle menschen maakte.

Uw gedrag jegens my, uwe ondertepte Brieven, hebben eene kopere scheids-
muur doen opryzen tuschen U en den Troon van Spanjen. Het is noch uw belang,
noch dat van Spanjen, dat gy daar op aanspraak maakt. Wacht U eenen brand te ont-
teeken, van welken uw ondergang en Spanjens ongeluk het eenigst en onmisbaar ge-
volg zyn zouden. Ik ben Koning, door het regt myner Vaders; myn afitand is het
uitwerkfel van overmagt en van geweld geweest. Ik heb dus niets van U te ontvan-
gen; ik kan in geene byeenroeping eener Vergadering bewilligen. Dit is al weder
een misflag der lieden zonder ondervinding, die U omringen.

Ik heb geregerd voor het geluk myner Onderdanen; ik wil hun geen zins Burger-
oorlog, Oproeren, Volks-Vergaderingen en Omwentelingen nalaten. Alles moet
voor het Volk geschieden, en niets door het Volk. Dien regel vergeten, is zich
schuldig maken aan alle de euvelheden, die uit zulk eene vergetelheid ontspruiten.
Geheel myn leven heb ik my voor myne Volken opgeofferd, en het is niet op den
ouderdom, dien ik bereikt heb, dat ik iets doen zal, drydig met hunnen Godsdienst,
met hante rust, en met hun geluk. Ik heb voor hun geregerd, ik zal altoos voor
hun haadelen. Alle myne opofferingen zullen vergeten worden; en wanneer ik ver-
zekerd zal zyn, dat Spanjens Godsdienst, de ongeschondenheid myner Provintien,
derzelver onafhankelykheid en voorregten gehandhaafd zullen worden, zal ik ten gra-
ve dalen, U vergiffenis schenkende voor de bitterheid, met welke gy myne laatste
Jaaren vervuld hebt.

Gegeven te Bayonne, in het Keizerlyk Paleis, het Gouvernement geheten, den 2
Mei 1808. (getekend) K A R E L.

BRIEF van den Prins van ASTURIEN, aan den INFANT
DON ANTONIO, te Madrid.

Ik heb heden, aan myn zeer geliefden Vader een Brief geschreven, van den navol-
genden inhoud:
„Achtbare Vader en Heer! ten einde aan U. M. een bewys myner liefde, gehoor-
zaamheid en onderwerping, te geven, en om aan de begeerte, welke zy my dik-
werf heeft te kennen gegeven, te voldoen, doe ik afitand van myne Kroon, ten
voordeele uwer Maj., wenshende, dat zy er lange Jaaren genot van moge hebben.
„Ik beveel aan U. M. de lieden, die my sedert den 19 Maart gediend hebben. Ik
vertrouw op de verzekeringen, die zy my deswege heeft gegeven.
„Ik smek God, dat hy uwe Maj. lange en geukkige dagen doe behouden.
„Ik werp my aan de voeten uwer Kon. Maj.

„De ootmoedigste zynen Zonen.”
F E R D I N A N D.

G daan te Bayonne, den 6 Mei 1808.
Uit kracht van den afitand, welken ik aan myn geliefden Vader doe, trek ik de
volmagten in, die ik, vóór myn vertrek uit Madrid, aan de Junte verleend had,
ter afdoening der gewigtige en spoedvereischende zaken, welke zich, staande myne
afwezendheid, zouden kunnen opdoen. De Junte zal de bevelen en geboden van
myn zeer geliefden Vader en Vorst nakomen, en dezelve in de Koningryken doen
ten uitvoer brengen.

Ten horte moet ik aan de Leden, Junte, aan de geconstitueerde Magten en aan de
geheele Natie, myne dankbaarheid betuigen, wegens den bystand, dien zy my ver-
leend hebben. Ik beveel hen aan, om zich, met hart en kracht, aan Koning Karel
en aan Keizer Napoleon te hechten, wier magt en vriendschap, meer dan iets anders,
de hoofdbelangen van Spanjen, namelyk, deszelfs onafhankelykheid en de onschend-
baarheid van zyn Grondgebied, kunnen verzekeren. Ik beveel U aan, om U niet
aan de lusten onzer eeuwige Vyanden bloot te geven, en onderling en met onze Ge-
allieerden vereenigd te blyven, om bloed te sparen, en om die ongelukken voorteko-
men, welke het gevolg der tegenwoordige omstandigheden zouden zyn, wanneer
men zich aan eenen geest van verwildering en tweefpalt overgaf.

BAYONNE den 6 Mei 1808. (getekend) F E R D I N A N D.
„Ik h. klaart der maand April hadden ook te Toledo oproerige bewegingen plaats ge-
had, die echter zonder bloedstorting schynen afgelopen te zyn.

H O L L A N D.

's HERTOGENBOSCH den 10 Mei. In den avond van den 5 dezer, omtrent ten

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HENNAARDERA-
DEEL, convoceren door deze, de Floreenpligtigen van voorn. Bedryve, tege-
vens Weensdag den 25 Mei 1808, 's namiddags om twee uur, in de Regtkamer te
Wommels, tot Stemming van TWE V O L M A G T E N, op de Vyf Deelen Zeedyken
Binnendyks, voor den lopenden Jaare 1808, wegens voorz. District.

Ter Ordonnantie van Dezelve. H. W. V. D. K O L K.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN IDAARDERADEEL,
convoceren de Floreenpligtige Ingezetenen van den Dorpe Grouw, (tot welke
Keekgenootfchappen ook behorende) tegen Maandag den 30 Mei 1808, 's morgens om
11 uur, in de Kerk aldaar te compareren, ten einde uit hun midden te stemmen vier
G E M E E N T E B E S T U U R D E N, die, benevens Baljuw en Gemeente Bestuur voornoemd, zorgen
voor de vervulling van de vacante School in voornoemden Dorpe Grouw.

ROORDAHUZZUM den Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur voorn.,
15 Mei 1808. B O K K E K L A Z E S, Gefw. Klerk.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN IDAARDERADEEL,
convoceren door deze de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen van den Dor-
pe Grouw, om op Maandag den 30 Mei 1808, 's namiddags om 2 uur, op de Recht
kamer te Grouw te compareren, ten einde dan een Traactement te bepalen voor een
n. n. aan te stellen Schoolonderwyzer te Grouw.

ROORDAHUZZUM den Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur voorn.,
15 Mei 1808. B O K K E K L A Z E S, Gefw. Klerk.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN MENALDUMADEEL,
convoceren by deze de Floreenpligtigen van genoemd District, om op Vrydag
den 27 Mei 1808, 's morgens elf uur, te compareren in de respectie Dorps Kerken,
tot het stemmen van twee V O L M A C H T E N tot de Vyf Deels Zeedyken Binnen-
dyks over het jaar 1808, en aan dezelve de vereischte Procuratie aftegeven.

Marssum den 14 Mei 1808. P. J. M E B I U S.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN FRANEKER-
ADEEL, convoceren de Stengerechtigde Floreenpligtigen Binnendyks van
voornoemd District, tegens Zaterdag den 28 Mei 1808, 's morgens 11 uur ten Districts
Rechtkamer op den Raadhuyze te Franeker, ten einde als dan in Perfoon of door
Volmacht te Stemmen TWE V O L M A C H T E N tot de Vyf Deels Zeedyken Binnen-
dyks over het jaar 1808, en aan dezelve de vereischte Procuratie aftegeven.

Ter Ordonnantie van den Baljuw benevens het Gemeente Bestuur voorsz.,
S. W Y B E N G A.

HET GEMEENTE BESTUUR VAN FRANEKER, convocerd de Floreenplig-
tigen onder Franeker, des één volle Floreen of meer hebbende, om op Vrydag
den 27 Mei 1808, 's namiddags drie uur in Perfoon of door genoegzame Volmaat
op den Raadhuyze binnen Franeker te compareren, ter Stemming van TWE V O L -
M A C H T E N, tot de Contributie der Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks, voor dit lo-
pende jaar 1808.

FRANEKER. Op last van het Gemeente Bestuur,
den 16 Mei 1808. I S A A C T E L T I N G.

HET GEMEENTE BESTUUR TE SCHIERMONNIKOOG, is voornemens, om
alhier den 31 Mei 1808, te laten Verkoopen, tegens gereede betaling: Een La-
den Drums HOUT, à plus min. 500 BALKEN, pl. min. 1000 DEELEN, 15 à 16
STENGEN, een party JUFFERS, als mede pl. min. 300 ombreide HANDSPAKEN,
benevens een party lezend en staand WAND, en eenige ZEILEN.

NB. Dings voor de Verkoop, als weer en wind het toelaat, zal er tot geryf der Kooplieden,
op Sloop of Schepen van Oostmahorn afvaren, mits dat de Kooplieden de Fragt betalen.

Den 10 Ladingen Zwols Eiken HOUT, van diverse soorten, 2 Ladingen CROM-
HOUT, 30 Eiken BALKEN

7 nuren, werd, van den Wind-koren-molen te Schyndel, gelegen 3 uren van deze
Stad, door een zwaren Bliksemflag, eene roede, de borst, de geheele kap, de kast,
het stormfand, de koring van den boekweit-molen, de naald, de onderste balk op de
voeghouten, en de aanzedel geheel verbryld; twee yzere banden, ter dake van
omtrent 2 duimen, vierkant om de as liggende, in stukken geflagen; en de as, eene
kruisplaat en een muur, waarop de molen staat, merkelyk beschadigd. De Mol-
naar, zyn Zwager en zyn Knecht, die zich, ten ryde van dit ongeval, op den mo-
len bevonden, zyn, niettegenstaande de eerste aan het aangezigt, de andere aan de
hand, en de laatste aan het aangezigt en den rug, werden gewond, en de bairen van
hun hoofd waren verbrand, echter, op eene wonderbare wyze, in het leven getpaard.
De brand, door dit ongeval op onderscheidene plaatsen van den molen ontstaan, is
daarenboven, door gemeide Perzonen, nog spoedig gebluscht, en het overgebleve-
ne gedeelte van den molen alzo gelukkig behouden.

FRANEKER den 18 Mei. De Hoogleraar J. PIERSON THOLEN, thans Re^{cht}
Magnifus dezer Hoogeschool, zal op Woensdag den 1 Juny aanttaande, 's morgens
ten half elf, deze Waardigheid met het houden eener plegtige Redevoering overdr-
gen aan den Hoogleraar Ev. WASSENBURGH.

ONTBINDING DER LOGOGRYPH, VOORKOMENDE IN No. 54,

VAN DEN 5 MEI 1808.

Het Moederwoord in deze Logogryph bedoelt, is: „Bloemaand.”
Het zalve is ontbonden door Eit Feudema, te Ferwerd; S. H. Munnix, te Hindelo-
pen; G. . . . te O.; P. S.; G. . . . te H.; G. M. Koldyk, Lukas Polkerts,
te Warga; S. J.; te Poppingawier; S. en D. Houtma, te Beetgumermolen; R. . . .
te Oudebildzyl; B. Jans, A. Klafes, te Oosterwierum; Sybren de Jongh, Jan J. Pe-
kel, Reitze Meines, Tewe Hofjes, te Noordahuifum; B. D. B., te Holwert; J. A.
Wynja, Schoolh. te Rottevalle; J. F. V., te Franeker; S. J. Meekhof, te Stavoren;
A. P. de Nes, te Heerenveen; H. W. Haanstra, Pier Douwes, te Oppenhuizen; Pier A.
Borger, op de Joure; J. N. Hespeling, R. Buyfing, R. Reinderts, F. F. Rompel, H. J.
F., S. F. Blaauwstra, D. K. B., te Leeuwarden.

C H A R A D E.

Myn eerste is een Visch, van menig één bemind.
Myn tweede is iets, dat men in veele Tuinen vindt.
Ellendig hy! die om 't geheele woord moet vragen:
Voorzeker zulk een stand zou my geen zins behagen.
L. VAN LOON, te Harlingen.

MINISTERIE VAN JUSTITIE EN POLITIE.

De Ondergetekende ONTVANGER GENERAAL der Middelen te WATER en
LANDE in het Departement Vriesland, adverteert door deze, dat hy van nu af aan
tot en met den laatste dezer Maand, 's voormiddags van Elf tot Twaalf uren
(exempt des Zondags) ten zynen Kantore, zal vaceeren tot uitbetaling der Traac-
tamenten aan de Districts Baljuwen, Majors, Executeurs, Adfittenten, by de Stad-
en Districts Baktoren in dit Departement; als mede aan de Ytigmeesters en Keurmees-
ter van het Tin, lopende over de maand Maart 1808. — Wordende de belangheb-
benden ten sterkften geadhorteert, de by hun te ontvangene Gelden, ten spoedigften
en wel binnen den bovenbepaalden tyd aftehalen, op de geueerde wyze.
J. K. T E I T S M A.

*. Op heden verlostte van een ZOON, de Huisvrouw van
LEEWARDEN den 17 Mei 1808. H. W. A L M A.

*. Heden avond omtrecks half zeven uren, stierf mynen Echtgenoot, C. S M E
DES, in den ouderdom van zes-en-dertig Jaaren en negen Maanden, na dat ik me
hem gedurende den tyd van ruim zes Jaaren, de vruchten van een allergenoeglyks
Huwelyk heb mogen plukken. Eene Gal en Zinkingskoorts die slechts negen dagen
woedde, heeft hem uit myne Liefdearmen weg gerukt, en mynen Zuigeling beroofd
van eenen Vader die het nog niet kende.

Ik zal dragen de uitgebreide Handel in YZER WAAREN, door mynen overlede-
nen Man tot hier toe gedreven, op denzelfden voet, met behulp van eenen deskun-
digen, aan te houden, en bevele my deswegens in de voortdurende gunst van alle
die deze Waaren behoeven.
A. D E M A L J E.
LEEWARDEN den 17 Mei 1808. Wed. C. S M E D E S.

Z E E - T Y D I N G E N.

Den 10 Mei in Texel niets gepasseerd. De wind Zuid-West.
Den 11 dito niets gepasseerd. Na Posttyd een Koffchip, de naam onbekend. D
wind Zuid-West.
Den 12 dito niets gepasseerd. De Kof gisteren gemeld is: D. Hensken, van Vig
in Spanjen. De wind West Zuid-West.
Den 13, 14 en 15 dito niets gepasseerd. De wind Zuid-West.
Den 9 dito in het Vlic binnen gekomen L. Wiering, van Lisfabon, voor Bylegge
en op order. T. J. Kunst, van Marennes. De wind West en Zuid. Niets uitge-
zeild.
Den 10 dito binnen gekomen W. Engelkes, van Bergen. De wind Zuid-West
Niets uitgezeild.
Den 11 dito niets gepasseerd. De wind West.
Den 12 dito binnen gekomen M. Janfen, van Teneriffe, naar de Oostzee gedesti-
tineerd, komt binnen door zwaare schade en lekkagie, zeilt op na Amsterdam om
repareeren. De wind Zuid-West. Niets uitgezeild.
Den 8 dito op West-Terfchelling niets gepasseerd. Volgens Rapport van Oost-Ter-
fchelling, is het overige Wrak van het Engelsch Oorlogs-Fregat Flora, zittende op
de N. O. hoek van 't Terfchellingster Strand, in brand gestoken, door de Engelsch
Oorlogs-Brik, waar van eergisteren gemeld. De wind Zuid Zuid-West en Noord
Oost.
Den 9, 10 en 11 dito niets gepasseerd. De wind West Zuid-West.

De Secretaris E. CATS, zal op HEDEN den 19 Mei 1808, des morgens ten 9
uuren præcis ten Sterfhuize van de Wed. van Jelle Genjes, op Zwetwyk onder
Huizum, by Boelgoed en gereden Gelde Verkoopen: 15 KOYERS, 6 RIEREN, 4
HOKLINGEN, 1 BUL, 4 KALVERS, 1 SOEG met acht BIGGEN, 8 SCHAPEN,
5 LAMMEN, circa 40 Weiden best gewonnen Hooy, 2 Hooywagens, 2 Eerdkarren
1 Chais, 1 Tjenne met een nieuwe koperen Hoep, 1 Keeskerel, Keesparse, 8 ko-
peren Emmers, dito Handketel, 1 Tjenmolen met zyn toebehoren, 8 houten Em-
mers, 28 Aden, 1 Brok- en 2 Boteraden, 1 Tieme, 5 Tynen, 5 Boitzen, Harken,
Vorken, Gereiden, 2 Tobben met yzere Hoepen, een SCHIP, 1 nieuw Varkens-
hok met steenen Vloer; voorts drie BEDDEN met deszelfs toebehoren, koperen
Gootlingen, Teeketels. 1 Kast, 1 Teekast, Klok, Stoelen, Tafels, Porcelein, en
het geen meer te voorschyn zal worden gebragt.

D. E. JONGSMA, en de Notaris J. D. HANEKAMP VAN HARINXMA, te
Leeuwarden, zullen op Maandagen den 23 en 30 Mei 1808, by de Beschryving
en provisionele Palmflag, telkens 's avonds ten vyf uur, ten huize van Fokke Post-
mus, Castelein op de Wirdumerdyk, in 's Lands Welvaren, te Leeuwarden, en op
Dingsdag den 7 Juny 1808, by de finale Palmflag, ten huize van Johs. Riemersma, Cas-
telein in de Posthoorn aldaar, mede 's avonds om vyf uur, publiek by Stryk- en Ver-
hooggeld præfenteren te Verkoopen: Een uitmuntende, en tot allerhande Negotie
zeer geschikte HUIZINGE, cum annexis, staande en gelegen het tweede Huis van
de Kettingbrug, vlak tegen over de Waag te Leeuwarden, gequoteerd met Letter G.
No. 9., by de Koopman Ths. Eisma cum ux. als Eigenaar bewoond, op primo Sep-
tember 1808, vry te aanvaarden, en op de Zirdagen, 's morgens 10 tot 12, en 's na-
demiddags van 2 tot 4 uur, door de Gegadigden te bezigtigen. Brader by Bille-
ten gepspecificeerd.

HARMANUS TAMBOEZER, Executeur te Harlingen, præfenteerd aldaar, aan
de Meestbiedende te Verkoopen, ad Opus Jus Habentium, uit kragte, een finaal
Dispositief van Schepenen dezer Stad, en autorisatie dies: Een extra ordinair welbe-
zeilde HARINGBUIJS (de Morgenster genaamd) gevoerd by Capitein Klaas Alberts van
Oldenburg, lang over Steven 72 Voet. wyd over het Berkhout 18 Voet, hol onder
de Zeilbalk 74 Voet, alle Hollandfche Voeten, in den Jaare 1805 te Altona gebouwd,
en dat verders met al zyn Rondhouten, opstaande Wand, Ankers, Touwen en Zeil-
len, en andere Scheepsbehoefens, zo als het zelve is, en tegenwoordig in de Zuid-
derhaven liggende, te Harlingen. Wie gadinge maakt, kome op Woensdag den 25
Mei 1808, namiddags te 2 uur præcis by de Schryvinge, en des avonds te 6 uur by
de Verhoginge en finale Palmflag, ten huize van Abel Bolhuis, Castelein in de Her-
berg Roma te Harlingen, en kope op dan voor te lezen Condition, die inmiddele-
ryde te vernemen zyn by bovengemelde Executeur.

De Procur. J. JAARDA te Stiens, zal met Consent van den Hove van Vriesland,
staande en gelegen aan de Rydweg te Stiens, gequoteerd met No. 66., waarin met
veel succes een Waizenmakery is nitgeoeffend: thans by de Wed. wylen Gerben Dou-
wes als mede: Eize narsche bewoond; zynde dezelve na de finale Palmflag direct vry
te aanvaarden. Wie hier aan gadinge heeft, kome op Dingsdag den 31 Mei 1808 by
de finale Palmflag, 's namiddags om 3 uur, ten huize van de Castelein L. S. Vonk
te Stiens, en kope op 's Hofs geapprobeerde Condition, als dan voor te lezen, en
by voorz. A. Quarius te vernemen.

H. PATTCHÉ J., Fransch Kost-Schoolhouder der Stad
Bolsward, thans in de gelegenheid
zynde nog eenige Jonge Heeren by hem
te kunnen ontvangen; brengt zulks by deze ter kennis van Ouders en Voogden, wel-
ke hem met hun vertrouwen gelieven te verderen. Nader onderrigting hieromtrent,
ter Drukkerye dezer COURANT, of by den Boekhandelaar S. SWERMS te Bolsward.
Brieveff Franko.